

چون...؟

دهبیته خوشه ویستی میرده کت.

۱۰۰ نامۆ، گاری بۆ ئافره تان.

(۱)

میژده گه ت خو ش بو پت

خو شه و پسئیش نه نیا

فسه نیه.

به لگو کرداره...

خو شه و پسئی

ده سنلک و ت نیه.

به لگو به خشپنه.

(۲)

به رده وام گو پرا په لی
 مپړده که ت به له وهی
 که خودا لپی راز به...
 وه ئه گهر نا چاری
 کردی سه ریچی مه که
 نه نها له شتیک نه بی
 که خودا ثوره بلا.

(۳)

یار پز گاری بکه له

نه پنبه گانی

مېر ده که ت و

نه پنبه گانی مال له وه ت

هه تا کو لای نر پلتر پښ

که ست.

(٤)

رِبَلَّه به کەس نە دە پټ
 هەر چەند لپتە وە نزیك
 بێت تپلە ل به ژ بانټ
 بێت...

چونکە ژ بانټان ئەنھا
 مۆلکی خوټانە.

(۵)

به رده وام
 خوٚت جوان بکه بو
 می رده که ت...
 نه نه ها بو ئه و
 بو خه لک نا.

(٦)

کهس و کاری
 مېړده که ت خوش بوېت
 وړېزبان لی بگره ئه وېش
 خوشنی ده وېی...
 وه بانگی باو کی بله به
 (باو که) وه داپلی به
 (داپله).

(۷)

چارہ سہر کی لہ موو
 گرفتہ کانت بلہ لہ
 زور کی نووسنن کہ ٹو لہ
 نامپڑ پدا کی... وہ گر نگی بدہ
 بہ گفتو گو کی سہر جیلا.
 چونکہ بہ لہو پہ وہ
 ئہ وہ کی لہ ناو دلہ
 نامپنی.

(۸)

له گهل مېر ده کت
 بز کی به گوږه کی توانا کی
 مادی و دارا پی ئه و...
 ئه گهر توانا کی دارا پی
 ههر چمند بوو.

(۹)

به لهیچ شپوه په ك درو
 له گه ل مېر ده كه ت
 مه كه. هه نا ئه گه ر
 درو ك سپېش بېت...
 وه لهیچ شتېلكی لی
 مه شار هوه.

(۱۰)

ئافرہ ئی ز پرہ ک
 بہ رامبہر مپردہ کھ ی
 ناوہ سئپئہ وہ لہ کائیک
 کھ ئوہ و ئوورہ بہ
 واز کی لی بیئہ تا کو بہ
 ئوہ واو کی ئارام دہ بیئہ وہ
 یاشان بار کی خوئی
 لہ گہل دہ ست پی بلہ

(۱۱)

پیاو ئافرہئی
 سہر سہ خٹ (عیناد) ی
 خوش ناو پٹ...
 پید اگیر کی لہ سہر
 رہئیہ کانت مہ کہ
 لہر چہ نہ رہئیہ کہ ت
 راست بی

(۱۲)

نه که ی گله پی له
 مېړده که ت بله ی
 له لای به کپلی تر
 هر چه ند ئه و که سه
 لېته وه تر پلېش بېت.

(۱۳)

با وهر به که س مه که
 نه نهها به وانه نه بیټ
 که میړده که ت
 خو شېانی ده و ک و
 بیټانه وه ئارا مه.

(۱۴)

زۆر له ئه له فۆن فسه

مه که...

چونکه سه ره راکی

ئێچوونی دارایی. فسه کی

زۆر کات به فیرۆ

ده دات و هه له دروست

ده کات.

(۱۵)

ز و و بخه و و ز و و ش

هه لسه...

چونکه به ره که ت له

ز و و له خه و هه لسانه

و و نو و سنی نه و او

با شترین چاره سه ره بو

نه ندر و سنی له ش و

جوانی ده م و چاو.

(۱۶)

واکله به رده وام
 ئا به نه گانی خواي گه وره
 له ناو مال بېستر ک. به
 ئا به ت کا تېک
 مېر ده که ت له مال نه.
 چونکه نه و مال له ی
 ئا وه دان بیت به فور ئان
 فرېشته گان داېده یوشن و
 شه پتان نرېلی
 ناکه وېته و

(۱۷)

ر پڑ لہ مپڑ دہ کھ ت بنی و
 پلہ کی خو کی بدہر کی و
 شاناز کی پی بلہ...
 وہ بہر دہ و ام یار پڑ گار کی
 لہ یابہ و
 ہہ لسو کھ و تہ گانی بلہ
 لہ بہر ام بہر ہہ مو و
 خہ لک.

(۱۸)

کائی خوٹ بہردہ وام
 بہ فیرو مہدہ بہرامبہر
 تہ لہ فزیون
 بہ لگو بہ بہ کہوہ
 کہ مٹک سہ پر کی بلہن
 وہ لہول بدہ شتیک
 بلہ پٹ لہ کائی سہ پر
 کردنہ کہ

(۱۹)

ھم موو شتتک بکے پو
 ئو وہ کی پ پز لہ بہ گلر تن
 زمانہ گفٹو گوٹان بیت
 واک لی بکے پ پز ت لی
 بنیت.. وہ بہ ہیج
 شپوہ بہ ک فسہ کی نا
 شباوو جو پنی پی نہ دہ کی
 ئو گہر ھا ئوو بہ
 گالئہ ش بیت

(۲۰)

به لهیچ شپوه بهك له
 مال دهر نه چی نه نهها به
 مؤله ئی میړده كه ت
 نه بیټ. هه نا ئه گهر
 دهر چوونه كه ش بو کار
 بیټ.

(۲۱)

سو و ر بہ لہ سہر ئہ و ہ کی
 کہ مپڑ دہ کہ ت کہ س و
 کار کی ٹو کی خو شبو کی و
 ر پڑ بان بگر کی بہ ٹا پیہ ت
 دایک و باوک و برا و
 خوشک یا شان خزمہ
 نز پلہ گانت۔

(۲۲)

هېچ شتېلې لي مه ښاره وه
 هه نا ئه گهر بېو و کېش
 بېټ. چو نکه ئه وه کي
 بېو وک ښار بټه وه
 گه وره ش ده ښار بټه وه
 پوږه راشکاو کي وي
 په نهاني با در او پک بي
 له نيواننان ئالو گوړ کي يي
 بکهن.

(۲۳)

بۆ مېر ده گه ت بيه به
 دا بېلېك له به زه پېت
 بۆ ك له مال له وه...
 وه به له ست و
 سۆز بشت بيه به
 خو شه وېسني.

(۲۴)

لہ کاری مالہ و ہٹ

ٹہ واوبہ پٹش

گہرا نہ وہ کی

مپڑدہ گہٹ بہ نیو

کاتر مپڑ.

(۲۵)

گرنگی بده به هه ندي
 وورده کاری که زبان
 دروست ده کات...
 بو نموونه پي بلي
 به پانېت باش پان ئېواره
 باش. پان سوپاس بو خوا
 که سه لاهه ئي.... هه ندي.

(۲۶)

چمن دى له توانا ت
 له به روو خو ش به
 چونكه بيا و به له بچ
 شپوه به ك ها و سه رى
 به گو نه گو ت و
 ره خنه گرى خو ش نا و ك.

(۲۷)

خوا حافیز کی لہ
 میڑدہ کہے تے بلکہ بہ ماچ
 و پیٹشوا ز پشی بلکہ ہمار بہ
 ماچ...

با ئو و کارہ بیٹہ
 خوبہ کی جوان لہ
 نیوانٹان.

(۲۸)

بہ لا بہنی کہم لہ
 ھفٹہ کی جار پک
 سہردانی کہس و کاری
 خوٹ و مپڑدہ کہٹ بلہ
 نا بیٹہ خوبہ کی جوان
 ھہردو و خپزان چاوہ پڑی
 بلہن۔

(٢٩)

به لهیچ شپوه بهك خوټ و
 مېر ده كهټ له شوېنېكې
 دووړ له بهك مه خه ون
 هه ئا ئه گهر له به كېش
 زوېر بن. چو نكه بهر
 به ككه وټن گهر می له
 نېواننن دروست ده كات
 كه ئه وېش خو شه وېسني
 دروست ده كات.

(۳۰)

ییو پسته له فسه کردن
 له گه ل مپرده که ت
 ده ننگ ناسک بکه پته وه
 چونکه به مه
 سه رنجی مپرد بو خوت
 راده کپشی.

(۳۱)

ئە گەر لە گەل
مێردە کەت لە سەر
شێتک جیاواز پێتان هەبوو
بارەئێ کۆتایی بوو ئەو
بێت.

ئەنھا ئە گەر ها ئوو
ئوانبێت رازی بکەیت.

(۳۲)

ہم موو ما نلپک برہ

یارہ پیک لہ

مہ سرو فائٹان ہم لگرہ

ہم ٹا ئہ گہر کہ مہیش

بیٹ

چونکہ ئہ و مالہ کی زیاد

نہ کات کہم دہ بیٹ

(۳۳)

سه رسامی خو ت پيشان

مه ده به شتائيك كه

مېرده كه ت تواناي

گرېني نېه

تاوه كو له ست به وه

نه كات كه نا تواني

داوا كار به كات

جېبه جي بلاك.

(۳۴)

بہ پہلہ وہ لامی
 مپردہ کھٹ بدہ وہ
 کائیک بانگی کردی ہو
 سہر جیلا۔

(۳۵)

چہ ندی پٹ دہ کریؔ
 دہنگ بہرز مہ کہ
 چونکہ پیاوان ہم موو بان
 ئا فرہئی دہنگ بہرز بان
 خوش ناویؔ

(۳۶)

له هه ندی شنی بچووک
 به شدار کی بکه له گهل
 مپرده کهت...

بو نموونه که دهر ده چن
 با له نپواننان نه پنبه کی
 ئاپبه ت هه بی به
 جوړ پک جگه له تو و ئه و
 که سی تر پی نه زانپت.

(۳۷)

بهرام بهر مېړده که ت
 سهر سور مانی خو ت به
 هېچ بیا وېلی تر نېشان
 مه ده. با ئه و بیا و و ش
 که سا په ئېه کی گشتی
 بېت و و کو له ونه ر مه نر
 بان و و ر ز شوان بان سپاسی
 و ..... له نر بېت.

(۳۸)

لہ بہ ہا کی ہیچ
 رہئیہ کی میڑدہ کھٹ
 کھم مہ کھوہ لہ پیٹش
 خہ لانی نر
 ہہ نا ئہ گہر ہا نوو
 لہ سہر ہہ لہ ش پیٹ
 بان رہئی جیاوازٹ
 ہہ بوو۔

(۳۹)

سوور به له سهر ئه وه ی
 که میږده که ت له
 مال وه نان بخوات.
 وه له دروستلراوی
 ده سنی ئو بخوات.

(٤٠)

هه ولّ بده که پيش
 ميږده که ت له خه و
 هه لسي.
 وه ئه گهر و پست
 بځه و پنه وه دواي
 دهر چووني ئه و بځه وه.

(٤١)

دۆلابی میڤرده گهت
به جوانترین شیوه
رېك بخه.

(٤٢)

هه ولّ بره له هه موو
 شتېك كه ميږ ده كه ت
 ده په وېت خالي بي
 ئه گهر ئه نهها به سه پر
 كر دنېش بي.

(٤٣)

سو و ر به له سهر
 گر نلید ان به و یو نانه ی
 که به پوهند کی به
 میژده که ت له به
 یو نموونه پر وژ کی له
 دایکبوونی. وه پر وژ کی به
 ها و سهر بوونئان..... هئدر.

(۴۴)

بہ لہیچ شپوہ پک
 گفتو گو ی نہ لہ فو نی
 لہ گہل مپردہ کھٹ
 نہ کھ ی کائیک لہ سر
 کارہ

(٤٥)

منه ثبار کی خوٚ ت نپشان
 بده یو میړده که ت له
 همر شتیک که له پیڼاو
 نو و مال ووه ت ده پلا ت
 هه نا ئه گهر ئه و شنه
 بچو و کپش بیټ.

(٤٦)

له هه ندری شنی بچووک
 به شداری میږده که ت
 بکه هه نا ئه گهر
 سه پر کردنی
 نه له فزیو نیش بی

(٤٧)

بود جه پەك بو مالەو وە
 دابنی به هاو کارى
 مپردە كەت به جوړ پاك
 هەموو خەر جپە كان
 لە خو بگرېت.

(۴۸)

بہ لہیچ شپوہ بک بہ
 رابر دوو کی مپردہ کھنڈا
 مہ جووہ
 وہ رپلہ نہدہ کی کہ
 باسی رابر دوو کی ٹوش
 بلاٹ۔

(٤٩)

هه نډ ک' وو شه و
 هه لسو که و ئی ئا پیه ت
 به خو ئان دا به پینه که
 جیلا ی خو شی و
 زه ر ده خه نه بی ت.

(۵۰)

ھہ ندر کی شت لہ
 مپڑ دہ کہ ت داوا بلکہ کہ
 حمز کی لی دہ کہ پت
 بو نموونہ بلی پیہم باشہ
 قز ت وا چاک بلکہ کی بان
 بہم شیوہ بہ
 جوانی ..... ھندر۔

(۵۱)

شهر م و شکو نا جی
 سهر کی ئافرہ ئہ
 بیبا و ئافرہ ئی بی جا و و
 پروو کی خو ش نا و کی
 به بیچہ وانہ و ہ حمز به
 شهر منی دہ کات۔

(۵۲)

ياك و خاوېني
 ماله كه ت به خاوېني
 گهر ما و و چيشخانه
 ده ست پېده كات
 كه واته سوور به له سر
 خاوېن را گر تنيان به
 باشي.

(۵۳)

به در پترایی کات پشست
 مه به سته به به کپک نا
 له کاری ماله وه
 بار مه نپت بدات و
 کارت له گهل بلاء.

(٥٤)

له کائیک که

مېر ده که ت له مال نېه

ئا گاداری گفنو گو ت به

له گهل فرو شېرانی بهر

دەر گا و زوړ دەر گا بان به

پروودا مه که وه.

(۵۵)

ز یاد له پیو پست له گول
 در اوسپلانت تپله لاو
 مه به.

(۵۶)

له گهل که سی نزیلی

میردت گفتو گو بله

هه نا ئه گهر به

نه له فو نیش بیٹ به

نا پیه ت مالی مام و یور و

خال.

(۵۷)

یہ پوہند پہ کی گھر ۴ و
 گور دروست بلکہ لہ نیوان
 داپلٹ و مپردٹ پو
 ئوہ کی یہ پوہند پہ کان
 ئہ نہا برپئی نہ بن لہ
 ناسپاوی و سہر دانپلی
 سادہ۔

(۵۸)

ییو پسته هه موو سا لیک
 سنیکی نوکی له زیانت و
 له ماله وهت زیاد
 بکه پت.

(۵۹)

ئاگا داربہا

ئرسنا کئربن سالی

هاوسەرک سالی

بہ کھمہ. یا شان پینج

سالی دوانر.

(٦٠)

پړووداو و کاره سائی
 ناخوش یو مېړده که ش
 له گو قار و پو ژ نامه کان
 نه خو ټنښه وه.

(٦١)

زۆر خوۆت به خوار دن
 خەریک مه که له
 کائیک مێرده که ت له
 ماله.

(۶۲)

سوور به له سهر
 کانه گانی نوو ستنی
 مېړده که ت چونکه پیاو
 نه گهر خدوی که م بوو
 هوښی له ده ست
 ده دات.

(۶۳)

پارمہئی مپردہ کھٹ
 بدہ لہو شنانہ کی
 یہ پوہند کی بہ
 کارہ کھ کی پان خو پندنی
 ھہ بہ ئہ گہر بو ئہ مہ
 داوا کی لپلرد کی۔

(٦٤)

داواکی بارمه ئی لی بکه

ئه گهر ئۆ له

فؤ نا غه کانی خو پندنی

ئا هه سئ به گرنگی

بلا ت.

(۶۵)

به نه نیا بر پار مه ده و
 یا شان پی را بگه به نی
 به لگو

به شداری پی بگه
 له ده رکردنی بر پار ه کان.

(٦٦)

له کائی له بهر کردنی

جل و بهر گ

بۆ دهره وه پان بۆ ههر

بۆ نه پهك

ئهو و پرس و راکی پی بکه.

(۶۷)

بۆ ھەر ئاھە نلېك
 ئو و فات و جلە ك بۆ
 ھە لبر پره
 كە لە بەر ك دە گات.

(۶۸)

هېچ بنه ما پک پو

په پوهند په

تا پېه ئېه گاننان دامه نېن

با شترېن بنه ما ئه وه په

که هېچ بنه ما پک

نه پېت.

(٦٩)

به شدار کی پی بکه له
 هه ند کی شنی بچووک
 یو نموونه له
 دروسنگردنی زه لاته
 بان
 رپلخسینی گه شت.

(۷۰)

وا چاکه

به شداری له گهل

بله کی له ووه رز شه کی

ئه نجامی ده دات.

(۷۱)

بهر ده و ا م
هانی بده به ره و
پیشک و تن
له کاره که ی.

(۷۲)

زور لہ لای ئو
 باسی سہر گہ و ئنی
 میرد کی ہا و پ بکھ ت
 مہ گہ
 لہ کارہ گہ ی.

(۷۳)

ئه گهر ئووشی ههر
 ناخۆ شېهك ها ت بو
 نموونه پیلدا دانی
 ئۆ ئۆ مېیل و.....
 ئه وا هه ول بده
 ئازاره که ی له سه ر
 که م بکه پنه وه.

(۷۴)

خو ږه ر لست
مه به.

(۷۵)

ھول بدہ خوؔ را بھیننی
 لہ سہر ئہ و شنانہ کی
 حمز کی لیؔ دہ گات۔
 وہ را کی بھینہ لہ سہر
 ئہ و شنانہ کی ئوؔ حمز کی
 لیؔ دہ گہ کی۔

(۷۶)

له بهرام بهر ک ئه و

خوټ به بی له پز

بهرام بهر

ئاره زووه گانت نېشان

مه ده.

(۷۷)

ئه گهر له مېرده که ت
 ئو وره بو کی ئه و له کانی
 ئو وره بو ونه که
 لېښچینه وه کی له گال
 مه که.

(۷۸)

ئہ گہر مپڑدہ کھٹ لہو
 کہ سانہ پہ کہ لہہ ست
 و سوڑ کی خو کی
 دہ شار پٹہ وہ
 ئارامی لہ سہر بلرہ ئا
 خو کی ئارہ زو و دہ کات
 بیدر کپنی۔

(۷۹)

نہ کہہ کی لہ گھل
 ہا ور پلا نٹ روو خو ش و
 سادہ بی و
 لہ مالہ ووش لہ گھل
 میزدت خو ش گران
 نبشان بدہ کی۔

(۸۰)

بہ لہیچ شپوہ بہک
 باسی چپرؤ کی نہ لاق
 مہ کہ
 نہ گہر خوا نہ خواستہ
 لہ ہا ور پپہ کٹ
 پروو پدا۔

(۸۱)

له گول میوان سادده و
 سا و پلکه مه به
 هه تا ئه گهر
 کهس و کاری خوشت
 بن.

(۸۲)

داخ هه لمه کپشه
 بو پوژانی خو شپت که
 له مالی باوکت
 به سه رت بر دووه.

(۸۳)

کاتپک مپرده که ت له
 گهر ماو بیت به سه ر پدا
 مه چوو
 نه نهئا نه گهر خو ی
 داوا ی کرد.

(۸۴)

ز باد پر و پی مه که
 له شانازی کردن به
 که س و کارت
 وه کو خوشک و برا و مام
 و یور و خال.

(۸۵)

ئه گهر باندگه کرای بو
 بونه بهك راسنه وخو
 رازي مه به به لگو بلی
 باره ئی مېرده کهم
 وهر گرم و له بارودوخی
 ئاگادار بهم.

(۸۶)

ییاو ئافر هئی زوړ بلی

خو شناو ک

بو به به زمانې چاو

گفتو گو بکه ز پاتړ له

زمانې ووشه.

(۸۷)

بہ لا بہنی کم ھم ھم
 پوژ پک پوژ نامہ پک و
 ھم فتانہش گو قار پک
 بخوینہ وہ ناوہ کو
 ناگادار کی بارود وخی
 دونیا بیت۔

(۸۸)

به لهیچ شپوه بهك
 گله پی له مېړده كهك
 مه كه و داواي لهیچ
 شتېلكي لي مه كه له و
 كانه ناسك و خو شانه ي
 كه له گهل په كن.

(۱۹)

خۆ ت له لسه به
 داخستنی دهر گا و
 په نجه ره و گر ئنه وه ی
 ئاو و غاز کی ماله که ت
 له موو شه و پک وه پيش
 له ر دهر چوون بان
 گه شت پک.

(۹۰)

باسی پلانی داہا نووی
 خوٹان بہ ہیچ
 شیوہ پیک لای کہ س
 مہ در کپنہ با ئو کہ سہ
 ہر کی بیٹ۔

(۹۱)

یار پز گاری
له نو پژه گانت
بله.

(۹۲)

با وەر بزم و ووتنه په

مه که که ده لپن

ها و سهر گیر ی

گور ستانی خو شه وېستېه

به لکو پېچ وانه که ی

راسته

خو شه وېستنی گر ده گری

دوا ی ها و سهر گیر ی.

(۹۳)

هه ول بدهنا و ک شبا و

بو منداله کانت

هه لبرپر ک.

(۹۵)

مانگی جار پک له یشووی
 کو ئاپی هه فته به
 لا به نی که م گه شت پک
 له گه ل مپرده که ت بکه
 بو هه ر شو پینک بی.

(۹۶)

بہ شدار کی لہ گہل
 بہ کٹر بلکن لہ حمز
 لیبوونی لہ ند کی شت
 بو نموونہ گورانبہ کی
 دبار کی کراو بان قدیو
 کلپیٹک بان فیلمپٹک۔

(۹۷)

باوه پر مه که
 که هاوسه ر گیر ی
 چیشته یکی ئا ماده کراوی
 نه ندر و سته به لام
 به ئام نیه...
 به پیچه وانده وه
 به ئامترین شته.

(۹۸)

با وهر بهم په نده بی
 مانا پانه کی گو قاره کان
 مه که که
 ها و سهر گیر کی شهر پله
 و دهر باز بوونی نه.
 نه خپر...
 به لگو ها و سهر گیر کی
 به ندایه ئی و پژ کی و
 زبانی نه و او و نیمه نه.

(۹۹)

باسی خو شى خو ت
 له گه ل مېر دت پان له
 ماله وه ت لای هېچ
 که س مه که.

(۱۰۰)

با وەر منه که که ژبانی
 هاوسهری چیرۆ کێلی
 خۆ شه و بستی پۆ ما نسبه.
 نه خیر...

ژبانی هاوسهری کاری
 بهردهوام و ژبان و
 ههولرانه له پینا و
 سهر که و ئن.